

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 34Csp/220/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123210797
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Uhrinovský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123210797.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Petrom Uhrinovským, PhD. v právnej veci žalobcu Všeobecná úverová banka, IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, zast. Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin, proti žalovanému A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., o zaplatenie 50 EUR s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 39 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 39 EUR od 9.1.2024 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietam.

III. Žalobcovi priznávam nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 56 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 27.11.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 50 EUR spolu s príslušenstvom a nahradenia trov konania. Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom dňa 21.2.2020 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj ako „Zmluva“), na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 119 EUR (ďalej aj ako „Úver“). Žalovaný žalobcovi do dňa podania žaloby zaplatil spolu sumu vo výške 80 EUR. Z dôvodu neplnenia si povinností žalovaného, žalobca Úver zosplatnil a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy.

2. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 8.1.2024, avšak do dnešného dňa sa k nej žiadnym spôsobom nevyjadril.

3. Súd po podaní žaloby vyzval žalobcu aby súdu uviedol a preukázal (-) spôsob posúdenia schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver a (-) spôsob preverenia príjmu žalovaného (bonitu) pred uzavretím predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a (-) splnenie zákonných podmienok pre zosplatenie úveru.

4. Žalobca v písomnom podaní doručenom súdu dňa 22.12.2023 uviedol, že občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a žalovaný spíňal štandardné riskové podmienky. Žalovaný podpisom Zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé a k dňu podpisu Zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku, pričom tieto prehlásenia sú súčasťou Zmluvy. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu a na druhej strane aj jeho mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Oznámenie o vyhlásení

okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom.

5. V zmysle § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „CSP“) a s poukazom na to, že v tomto prípade ide o tzv. drobný spotrebiteľský spor, ktorého hodnota neprevyšuje 1.000 EUR, pričom zároveň ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a skutkové tvrdenia strán nie sú sporné (platí fikcia o nesporných skutkových tvrdeniach s poukazom na § 151 ods. 1 CSP), tak súd nenariadil pojednávanie na prejednanie tejto veci a určil termín verejného vyhlásenia tohto rozsudku.

6. Z písomných vyjadrení žalobcu a vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, súd zistil nižšie uvedený skutkový stav.

7. Dňa 21.2.2020 bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená Zmluva, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý Úver vo výške 119 EUR, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach po 10 EUR, v počte splátok 13, a to až do celkovej sumy Úveru vo výške 130 EUR, pričom prvá splátka bola dohodnutá na deň 20.3.2020. Ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 17,54 % a RPMN bola vo výške 17,54 %.

8. Predžalobnou upomienkou zo dňa 7.3.2021 žalobca upozornil žalovaného na nedoplatok na splátkach v celkovej výške 40 EUR a upozornil ho, že ak do 5.5.2021 nedôjde k úhrade dlžnej splátky, žalobca ako veriteľ je oprávnený Úver zosplatiť. Následne listom zo dňa 22.5.2021 žalovaný informoval žalovaného o výške jeho dlhu, avšak Úver týmto listom nezosplatnil, tak ako tvrdí.

9. Z vyjadrenia žalobcu a prehľadu splátok a úhrad mal súd taktiež za preukázané, že žalovaný zaplatil žalobcovi titulom poskytnutého Úveru sumu v celkovej výške 80 EUR.

10. Žalobca posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver, ako aj preveril jeho bonitu tým spôsobom, že žalovaný v Zmluve uviedol výšku jeho čistého mesačného príjmu za posledné tri mesiace a výšku jeho mesačných výdavkov. K uvedeným skutočnostiam nepredložil žiadne iné doklady a žalobca schopnosť žalovaného splácať Úver už nezisťoval žiadnym iným spôsobom.

11. Na vyššie zistený a opísaný skutkový stav súd aplikoval tieto právne normy a zmluvné dojednania strán sporu (zistil nižšie uvedený právny stav): (-) § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“), (-) § 53 Občianskeho zákonníka, (-) § 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), (-) § 7 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 9 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, (-) § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, (-) § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „Nariadenia vlády č. 87/1995“).

12. V zmysle zisteného skutkového a právneho stavu súd rozhodol nižšie uvedeným spôsobom a na základe nižšie uvedených úvah.

13. Súd vyhodnotil vzťah žalobcu a žalovaného založený titulom Zmluvy ako vzťah spotrebiteľský, a teda naň aplikoval všetky ustanovenia platných právnych predpisov vzťahujúce sa na úpravu takýchto vzťahov.

14. Súd považoval Zmluvu za platnú uzatvorenú, avšak dospel k záveru, že žalobca si nespĺnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda ako veriteľ pri uzatvorení Zmluvy nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného ako spotrebiteľa splácať Úver.

15. Žalobca posúdil schopnosť žalovaného splácať Úver, ako aj preveril jeho bonitu tým spôsobom, že žalobca vo vzťahu k takejto povinnosti len uviedol, že žalovaný z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu a na druhej strane aj jeho mesačné výdavky. Žalobca pritom žiadnym

relevantným spôsobom nepreukázal spôsob, akým žalobca dokladoval svoj príjem a výdavky, príp. ako si takto tvrdené skutočnosti žalovaným overil. Zo Zmluvy pritom vyplýva, že žalobca sa obmedzil len na jednostranné vyhlásenie žalovaného a ďalej už jeho príjem a výdavky žiadnym spôsobom neoveroval a ani nezisťoval.

16. V zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch bol pritom žalobca povinný pred uzatvorením Zmluvy posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať Úver, pričom bol povinný zobrať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytol Úver, jeho výšku, príjem žalovaného a aj účel Úveru.

17. Vo všeobecnosti možno uviesť, že zmyslom a účelom dotknutého ustanovenia § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ jeho existujúcu situáciu, najmä jeho príjmy a výdavky, tak aj skutočností, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme najmä ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplne, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov domáci rozpočet, a to tak stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Preskúmať jeho konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, vyživovacu podobnosť a podobne. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

18. Vo vzťahu k povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver súd poukazuje aj na všeobecne akceptovanú judikatúru, a to napr. Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 19CoCsp/14/2022 zo dňa 30. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 22CoCsp/19/2022 zo dňa 28. júna 2022, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/171/2016 zo dňa 27. októbra 2016, Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/72/2017 zo dňa 26. októbra 2017, pričom v zmysle uvedenej judikatúry vyplývajú tieto závery: Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. (...) Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od

neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznateľný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie záväznej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke. (...) Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ust. § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti.

19. Z vykonaného dokazovania pritom vyplýva, že žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Žalobca sa obmedzil len na tvrdenie žalovaného, ktoré však žalovaný ani žiadnym spôsobom žalobcovi nepreukázal. Žalobca už ďalej nezískaval informácie zo žiadnych iných relevantných zdrojov. Pre naplnenie dikcie § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch pritom nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať Úver.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca neuviedol žiadne relevantné skutočnosti o skúmaní schopnosti žalovaného splácať Úver a ani súdu žiadne doklady o predmetnom skúmaní nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity žalovaného žalobca nepostupoval. Nezaujímali ho príjmy, overenie týchto príjmov a ani samotné výdavky žalovaného, a to najmä to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru. Zároveň si žalobca nepreveril údaje o žalovanom z verejne prístupných registrov, u jeho zamestnávateľa alebo zo Sociálnej poisťovne, keďže k tejto skutočnosti žalobca súdu žiadne listiny nepredložil.

21. Bolo pritom základnou povinnosťou žalobcu vo vzťahu k bonite žalovaného získať informácie od neho priamo a v jeho súčinnosti, a následne takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa pritom považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spôsob, akým žalobca posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver, nebol podľa názoru súdu spôsobilý objektívne vytvoriť pravdivý obraz o žalovaného finančnej situácii, pričom porušenie tejto povinnosti bolo v intenzite hrubého porušenia, a teda došlo k hrubému porušeniu základnej povinnosti žalobcu posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného splácať úver.

22. Ďalej súd nepovažoval list zo dňa 22.5.2021 za účinné predčasné zosplatnenie Úveru, tak ako tvrdil žalobca, nakoľko v tomto právnom úkone nie je prejav vôle Úver zosplatniť.

23. V nadväznosti na vyššie uvedené teda súd dospel k záveru, že Úver je potrebné v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný by teda mal za použitia vyššie spomenutej zákonnej fikcie (očistenia Úveru od úrokov a poplatkov) žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého Úveru, t. j. sumu v celkovej výške 119 EUR.

24. Vzhľadom na skutočnosť, že k platnému a účinnému predčasnemu zosplatneniu Úveru nedošlo, tak žalovanému zostalo zachované právo splácania Úveru v splátkach. K dňu vyhlásenie rozsudku bol žalovaný povinný zaplatiť všetkých 13 splátok, t. j. sumu vo výške 119 EUR (celkovú sumu Úveru očistenú od úrokov a poplatkov s výškou jednej splátky 9,15 EUR). Žalovaný doposiaľ zaplatil žalobcovi sumu v celkovej výške 80 EUR, a tak jeho dlh voči žalobcovi predstavuje sumu v celkovej výške 39 EUR.

25. Na základe vyššie uvedeného teda súd považoval nárok uplatnený žalobou za sčasti dôvodný, a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 39 EUR, ktorá predstavuje časť bezúročného a bezpoplatkového Úveru v rozsahu všetkých už splatných splátok, od ktorej boli odrátane už žalovaným zrealizované úhrady. V prevyšujúcej časti uplatneného žalobného návrhu potom súd žalobu zamietol.

26. Z prisúdenej istiny súd priznal žalobcovi aj príslušenstvom v podobe úrokov z omeškania, a to v súlade s § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 a v zmysle žalobného návrhu (výška úrokov), a to odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, keďže súd nemal za preukázané doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru žalovanému. V prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania bol teda žalobný návrh žalobcu zamietnutý.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí a podľa zásady pomerného úspechu v spore. Úspech žalobcu predstavoval 78 % a jeho neúspech 22 %, a preto má žalobca vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 56 %, ktorý mu súd priznal, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané a treba ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Exekúciu tohto rozsudku je možné vykonať podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.